

K E N D E L S E

i

faglig voldgiftssag

afsagt den 16. december 2004.

Statsansattes Kartel

for

Dansk El-Forbund,

Dansk Metalarbejderforbund og

Specialarbejderforbundet i Danmark

(advokat Bjarke Vejby)

mod

Finansministeriet

Personalestyrelsen

for

Banedanmark

(kammeradvokaten ved advokaterne

Niels Banke og Lise Høy Falsner)

Uoverensstemmelsen angår, om klagernes medlemmer har krav på kompensation hos Banedanmark, i det omfang skattemyndighederne har anset den rejsegodtgørelse, de har fået udbetalt, som skattepligtig indkomst.

Påstande mv.

Klagerne har påstået indklagede tilpligtet at anerkende,

principalt at klagernes medlemmer i perioden 1999-2002 ved tjenesterejser med overnatning ved midlertidige tjenestesteder beordret af Banedanmark i henhold til Tjenesterejseaftalen har krav på udbetaling af et nettobeløb, som svarer til de årligt fastsatte skattefrie satser i satsreguleringscirkulæret for udokumenteret nattillæg pr. døgn og for time- dagpenge, i det omfang Banedanmark ikke har kompenseret udgifterne til fortæring og logi efter regning eller på anden vis,

subsidiært at klagernes medlemmer i perioden 1999-2002 har krav på feriegodtgørelse af de indkomstforhøjelser i skatteårene 1999, 2000, 2001 og 2002, som vedrører de udbetalte skattefrie diæter for ophold og fortæring.

Indklagede har nedlagt følgende påstande:

Over for klagernes principale påstand:

Principalt frifindelse,

subsidiært frifindelse i forhold til betaling af kompensation til ansatte, der har fået udbetalt diæter, og som ikke kan godtgøre, at de i forbindelse med tjenesterejsen overnattede uden for hjemmet og/eller for ansatte, der er blevet beskattet i en situation, hvor de vidste eller burde vide, at betingelserne for skattefrie betaling af diæter ikke var opfyldt.

Indklagede har derudover nedlagt følgende påstand til compensation:

Ved udbetaling af eventuel compensation modregnes med ydelser, som den ansatte uberettiget har modtaget i forbindelse med tjenesterejser for Banedanmark i perioden 1999-2002.

Over for klagernes subsidiære påstand har indklagede påstået frifindelse.

Klagerne har afgivet følgende proceserklæringer:

1. Såfremt voldgiftsretten giver klagerne medhold, er det forudsat, at Banedanmark skal betale et lønbeløb, som (efter indeholdelse af skat mv. af lønbeløbet) modsvarer den merskat, som konkret relaterer sig til indkomstforhøjelserne i de relevante skatteår af de udbetalte skattefri godtgørelsesbeløb.
2. Det er endvidere en forudsætning for, at Banedanmark skal udbetale noget kompensationsbeløb til klagernes medlemmer, at der er tale om endelige skatteafgørelser for den enkelte, og at den enkelte ved fremlæggelse af endelige slutopgørelser over for Banedanmark dels dokumenterer størrelsen af merskatten, dels dokumenterer, at merskatten vedrører de for sagen relevante indkomstforhøjelser.
3. Ved voldgiftssagen tilsigtes der ikke nogen berigelse for klagernes medlemmer.
4. I det omfang udbetaling af lønbeløbet til compensation for merskatten udløser pligt til betaling af feriegodtgørelse, skal lønbeløbet reduceres med den nettoværdi, som en sådan ydelse tilfører medlemmerne.
5. Klagerne er indstillet på at sikre, at der ikke rejses kompensationskrav for så vidt angår medlemmer, der er beskattet af udbetalte diæter som følge af, at overnatning uden for bopælen ikke har fundet sted. Klagerne vil derfor tilføje som et yderligere vilkår, at der som betingelse for udbetaling af kompensationsbeløb underskrives en tro og love-erklæring om

stedfunden overnatning uden for bopælen. Det kan påføres erklæringen, at urigtige oplysninger afgivet over for indklagede kan få ansættelsesretlige konsekvenser.

Sagens behandling

Sagen blev mundtligt forhandlet lørdag den 4. december 2004 med udvidet formandskab bestående af højesteretsdommerne Poul Sørensen, Børge Dahl og Poul Søgaard.

Der blev afgivet forklaring af tillidsrepræsentanterne Ernst Lampe og Bent Hansen-Thiim, begge SiD, samt af tidligere personalechef i Servicedivisionen Bent Brockmann Møller og produktionsdirektør Peter Horup Sørensen.

Ved afslutningen af den mundtlige forhandling var der enighed mellem parterne om, at afgørelse i sagen kan affattes uden egentlig sagsfremstilling og uden gengivelse af de afgivne forklaringer og af proceduren.

Baggrunden for sagen

1. Efter statsskattelovens § 5, litra d, indgik dagpenge og rejsegodtgørelse under udførelse af offentlige hverv, der ”gør det nødvendigt for den pågældende at tage ophold uden for hans hjemstedskommune”, ikke ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Med virkning fra den 1. april 1999 blev statsskattelovens § 5, litra d, afløst af ligningslovens § 9, stk. 5, jf. lov nr. 1063 af 12. december 1996 og lov nr. 452 af 10. juni 1997, hvorefter der – nu som en fællesbestemmelse for privat og offentligt ansatte – ved indkomstopgørelsen ikke medregnes arbejdsgiverens godtgørelse for ”rejseudgifter eller andre merudgifter, der påføres lønmodtageren, fordi lønmodtageren på grund af afstanden mellem bopæl og midlertidigt arbejdssted ikke har mulighed for at overnatte på sin sædvanlige bopæl,” såfremt godtgørelsen ikke overstiger de ved loven fastsatte satser. (Samtidig bortfaldt muligheden for fradrag for udokumenterede udgifter under endagsrejser.)

Efter lovændringen skulle der ikke gælde nogen sats for udokumenterede udgifter til logi, men dette blev med tilbagevirkende kraft ændret ved lov nr. 955 af 20. december 1999, jf. nu ligningslovens § 9 A.

Det hedder i bemærkningerne til 1996-loven, at der er tale om en ”udvidelse og præcisering af det hidtidige rejsebegreb”, således at det klart kommer til at fremgå af ligningslovens tekst, i hvilke tilfælde Ligningsrådet har mulighed for at fastsætte standardgodtgørelsestakster og nærmere betingelser for udbetalingernes skattefrihed. Det anføres endvidere, at den nye ”rejsedefinition” forudsætter, at det er nødvendigt at overnatte uden for den sædvanlige bopæl.

2. I DSB havde man - som det efter forklaringerne kan lægges til grund - i hvert fald siden slutningen af 1970’erne fulgt den praksis, at overnatning under tjenesterejser forudsatte, at rejsetiden mellem det faste tjenestested og det midlertidige tjenestested mindst udgjorde 1 time. Denne ”1 times regel” ses i begyndelsen af 1990’erne beskrevet i Aftalehåndbogen for DSB og svarede i øvrigt til beskrivelsen i Personaleadministrativ Vejledning (PAV) dengang. Der var således ikke tale om en regel alene gældende for DSB. Efter oplysningerne for voldgiftsretten udgjorde 1 times befordringstid til det midlertidige tjenestested i almindelighed grænsen for, hvornår det var rentabelt for en arbejdsgiver at betale dagpenge og nattillæg frem for at aflønne rejsetiden som arbejdstid og betale de omkostninger, der var forbundet med befordring til og fra det midlertidige tjenestested.

3. Det hedder i 1999-fællesoverenskomsten mellem Finansministeriet og Statsansattes Kartel i § 31 under overskriften ”Dækning af udgifter”, at de ansatte er omfattet af tjenesterejseaftalen mellem Finansministeriet og Centralorganisationerne. Tjenesterejseaftalen blev ændret i 1999 ”for at skabe overensstemmelse” mellem Tjenesterejseaftalen og de nye skatteregler om rejsegodtgørelse, jf. Finansministeriets cirkulære herom.

Det hedder i Tjenesterejseaftalen bl.a., at aftalens formål er at godtgøre de merudgifter, som en ansat påføres i forbindelse med tjenesterejser, at det normalt er tjenestestedet, der er start- og/eller slutpunkt for tjenesterejsen, men at det faktiske start- og/eller slutpunkt

efter en konkret vurdering kan anvendes ved beregningen, at der på tjenesterejser, der er forbundet med overnatning, og som varer mindst 24 timer, udbetales time- og dagpenge, at der kun kan udbetales udokumenteret nattillæg, når det har været ”nødvendigt” at overnatte uden for hjemmet, og at det er tjenestestedet, der under hensyntagen til den ansattes ønsker afgør, om der skal overnattes på det midlertidige tjenested eller foretages daglige tjenesterejser dertil. – Bestemmelserne genfindes i senere udgave af Tjenesterejseaftalen og er i overensstemmelse med de samtidige beskrivelser af tjenesterejsereglerne i PAV.

4. Efter udskillelsen i 1997 af Banestyrelsen (nu Banedanmark) fra DSB og ligeledes efter ændringerne af skattereglerne i 1999 fortsatte Banedanmark praktiseringen af den hidtidige 1 times regel som retningsgivende for, hvornår der blev udbetalt time- og dagpenge samt udokumenteret nattillæg. Det var fortsat tillige en betingelse herfor, at der under tjenesterejsen rent faktisk blev overnattet uden for hjemmet. Tidligere havde der skullet afgives tro og love-erklæring om overnatning, men fra og med Tjenesterejseaftalen af 1999 blev erklæringen afløst af medarbejderens kvittering ved sin underskrift for, at ”ydelse” var ”leveret”. Efter de for så vidt samstemmende forklaringer, der er afgivet herom under den faglige voldgiftssag, kan det lægges til grund, at såvel Banedanmarks ledelse som de menige medarbejdere var bekendt både med 1 times reglen og med, at overnatning uden for hjemmet var en ufravigelig betingelse for at få udbetalt time- og dagpenge og udokumenteret nattillæg.

Det fremgår i øvrigt, at det gav anledning til en uro blandt medarbejderne, da det udokumenterede nattillæg blev skattepligtigt i 1999. I modsætning til tidligere valgte mange af medarbejderne at bo på hotel under udstationering efter den 1. april 1999, og organisationerne fremsatte krav mod Banedanmark om compensation for skattebyrden. Kravet blev afvist og mistede sin aktualitet efter ændringen i 1999 af ligningslovens § 9 A, hvorefter de ansatte stort set indrettede sig som før 1. april 1999.

5. Efter et kontrolbesøg i 2002 hos Banedanmark vurderede Told- og Skatteregion København som arbejdsgiverkontrolmyndighed, at betingelserne i ligningsloven for udbetaling af skattefri rejsegodtgørelse til ansatte under tjenesterejse ikke var overholdt i en lang række tilfælde i årene 1999-2002. Det fremgår, at ToldSkat ved sin vurdering af, hvorvidt det i

givne tilfælde ikke har været muligt at overnatte på den sædvanlige bopæl, har anvendt følgende kriterier:

- ”Såfremt rejsetiden mellem den sædvanlige bopæl og et midlertidigt tjenestested er på 120 minutter eller derunder hver vej, er det muligt at foretage daglig hen- og tilbagerejse og dermed muligt at overnatte på bopælen.

Transporttiden skal opgøres ud fra det eller de hurtigste almindelige befordringsmidler, hvilket i praksis vil sige bil.

- I vurdering af om det er muligt at overnatte på bopælen skal der også indgå en vurdering af om tiden i hjemmet er tilstrækkelig til at overnatte. Det er her fastsat at tiden i hjemmet skal udgøre mindst 8 timer.

I tilfælde hvor rejsetiden mellem den sædvanlige bopæl og et midlertidigt tjenestested er på 120 minutter eller derunder hver vej, er det jf. ovenstående som udgangspunkt muligt at overnatte på bopælen. Dette er dog ikke gældende i tilfælde, hvor tiden i hjemmet vil være 8 timer eller derunder, hvilket typisk kan forekomme i forbindelse med skiftende arbejdstider eller i forbindelse med lange arbejdstider.

- Ved tjenestefri perioder på 24 timer eller mere er det muligt at overnatte på bopælen. Dette kriterium er alene anvendt i tilfælde hvor bopælen og det midlertidige tjenestested er indenfor landets grænser.
- Udover nævnte tidsgrænser skal der tages hensyn til lønmodtagerens samlede arbejdsvilkår på det midlertidige tjenestested, herunder arbejdsgiverens arbejdsmæssigt begrundede instruktioner til lønmodtageren.

Eksempler herpå kan være overvågningsopgaver, rådighedstjeneste eller andet der gør, at lønmodtageren ikke kan forlade det midlertidige tjenestested.

Kort sammenfattet kan det siges, at for at der kan blive tale om en tjenesterejse, der berettiger til skattefri godtgørelse, skal rejsen vare minimum 24 timer, og det midlertidige tjenestested skal ligge mere end 120 minutter væk fra bopælen. Såfremt der er tjenestefri i en periode på 24 timer eller mere afbrydes tjenesterejsen. Dette dog under hensyntagen til arbejdsgivers arbejdsmæssigt begrundede instruktioner.

Vedrørende kriteriet om at transporttid skal opgøres ud fra det hurtigste almindelige transportmiddel, skal det bemærkes, at størstedelen af medarbejderne i Banestyrelsen har frikort til DSB. ToldSkat København har ved fastsættelsen af nævnte kriterium været vidende herom.”

Kontroloplysningerne blev i begyndelsen af 2003 udsendt til de berørte medarbejderes respektive kommunale skattemyndigheder. Ligningsmyndighedernes afgørelser resulterede i, at et betydeligt antal medarbejdere ved Banedanmark, herunder ca. 100 af klagernes medlemmer, fik deres skattepligtige indkomster for indkomstårene 1999-2002 forhøjet med meget betydelige beløb, som minimum 15.000 kr. Forhøjelserne har for manges vedkommende ført til efterbetalingskrav på 50-75.000 kr., for enkeltes vedkommende helt op til 250.000 kr.

6. Den skattemæssige behandling af medarbejdernes rejsegodtgørelse resulterede i betydelige vanskeligheder for Banedanmark med hensyn til at få de nødvendige vedligeholdelses- og anlægsarbejder udført under tjenesterejser.

Dette var baggrunden for, at Banedanmark i september 2004 afgav en midlertidig garanti til medarbejderne for skattefri diæter.

Forholdet er i trafikministerens pressemeddelelse af 7. september 2004 beskrevet således:

”- Vi har sat fuld fokus på at skabe den fornødne afklaring for medarbejderne i Banedanmark.

- Indtil denne proces er tilendebragt, er det aftalt i en overgangsperiode frem til årsskiftet at supplere den hidtil aftalte opfølgning med en garanti til medarbejderne om compensation, hvis medarbejderne mødes med krav om efterbeskatning i forbindelse med beordrede tjenesterejser med skattefri compensation.

- Jeg er tilfreds med, at det på dette grundlag vil være muligt at genoptage tjenesterejseaktiviteterne i Banedanmark. Herved kan genopretningen af jernbanenettet videreføres i fuldt omfang til gavn for de mange borgere og virksomheder, der betjener sig af jernbanetransport.

Forståelsen mellem parterne på dagens møde er baseret på følgende elementer:

- Banedanmark giver med omgående virkning garanti for, at medarbejdere, der beordres på tjenesterejse med skattefri diæt af Banedanmark, og som efterfølgende pålægges efterbetaling af skat, kompenseres for denne omkostning via lønsystemet ved udbetaling af skattepligtigt engangsvederlag. Garantien omfatter medarbejdere, der følger Banedanmarks anvisninger i forbindelse med udførelse af tjenesterejser.

- Garantien gælder en overgangsperiode, der varer indtil udgangen af 2004.

Sideløbende hermed iværksættes i overgangsperioden en proces, der har til sigte at minimere omfanget af tvivlstilfælde ved udbetaling af skattefri godtgørelser i forbindelse med tjenesterejser.”

7. Den faglige voldgiftssag blev herefter indledt med klageskrift af 12. oktober 2004.

8. Parterne har under sagen navnlig henvist til følgende fagretlige afgørelser, begge fra det private arbejdsmarked:

I kendelse af 15. april 1994 udtalte opmanden bl.a.:

”Efter lokalaftalens pkt. 3.7 betales diæter for alt arbejde uden for 30 km grænsen af mere end én dags varighed ”i henhold til statsskattedirektoratets satser”, der beløbsmæssigt er specificeret i bilaget til lokalaftalen. Hverken lokalaftalen eller bilaget hertil indeholder naturligt nok nogen angivelse af diætbeløbenes skatteretlige stilling, der beror på den til enhver tid gældende skattelovgivning. Efter aftalens ordlyd må udgangspunktet derfor være, at virksomhedens rejsemontører – uanset om diætbeløbene beskattes eller ej – kun kan gøre krav på at få udbetalt de diætbeløb, som fremgår af lokalaftalen med tilhørende bilag. Den skattemæssige behandling af diætbeløbene er med andre ord som udgangspunkt et mellemværende mellem rejsemontørerne og skattemyndighederne og således virksomheden uvedkommende. For udfaldet af denne del af sagen bliver det derfor afgørende, om der foreligger sådanne særlige omstændigheder, som kan begrunde, at montørerne alligevel kan kræve sig stillet, som de ville have været, hvis lokalaftalen havde indeholdt klar hjemmel for at anse diætbeløbene for nettobeløb, uanset om betingelserne for skattefritagelse var opfyldt eller ej.

Ved afgørelsen heraf lægger opmanden til grund, at lokalaftalen – og tidligere tilsvarende lokalaftaler – gennem en meget lang årrække og således også efter skattereformen i 1987 er indgået og af virksomheden administreret under den for begge parter urigtige forudsætning, at diætbeløbene var fritaget for beskatning, selv om rejsemontørerne ikke overnattede ude, men dagligt kørte frem og tilbage mellem hjemmet og de skiftende arbejdspladser, hvilket virksomheden var bekendt med. I betragtning af, at virksomheden gennem alle årene er blevet informeret om den skattemæssige behandling af rejse- og befordringsgodtgørelse og således har haft en naturlig anledning til at rejse spørgsmålet herom under forhandlingerne om lokalaftalen, men fortsat indtil august 1992 har udbetalt diætbeløbene som nettobeløb uden skatteutræk, findes virksomheden at være nærmere end montørerne til at bære risikoen for de ganske betydelige økonomiske konsekvenser, der for mange af montørerne er en følge af, at forudsætnin-

gen om skattefritagelse for diætbeløbene har vist sig at være urigtig. Der gives derfor klageren medhold i påstand 1 med de til påstanden knyttede proceserklæringer.”

I tilkendegivelse af 24. marts 1997 udtalte opmanden bl.a.:

”Sagen drejer sig om betaling af diæter ved udearbejde, hvor de ansatte – bortset fra henholdsvis mandag morgen og fredag eftermiddag – skulle være på arbejdsstedet fra arbejdstidens begyndelse og til dens slutning, men hvor de ikke har overnattet uden for hjemmet...

Diæterne er blevet udbetalt uden skatetræk med satser svarende til satserne for statsansattes ophold og fortæring. Betingelserne for udbetalingerne har ikke været skriftligt udformet, men er sket med en henvisning til, at der har været tale om ”udstationering”. Efter bevisførelsen lægger opmanden følgende til grund:

Diæterne er blevet betalt, når udstationeringen har været beordret af ledelsen, hvilket er sket, når denne ud fra en økonomisk vurdering har skønnet, at transporttiden ellers ville optage en for stor del af den daglige arbejdstid. Diæterne er i disse tilfælde blevet udbetalt, selv om afstanden fra Hasle til arbejdsstedet har været ned til ca. 15 km og i enkelte tilfælde endnu mindre, og uanset at der med virksomhedens fulde viden ikke er sket overnatning ude. Virksomheden, der 2 gange i 1980’erne har haft besøg af Arbejdsgiverkontrollen, har til stadighed været bekendt med, at skattefriheden var betinget af, at montørerne overnattede uden for hjemmet, og har som arbejdsgiver haft pligt til at trække skat, når denne betingelse ikke var opfyldt. Det er ikke godtgjort, at medarbejderne på anden måde har været eller burde have været bekendt med denne betingelse.

Under disse omstændigheder har medarbejderne været berettiget til at gå ud fra, at virksomheden administrerede diætudbetalingerne i overensstemmelse med de skatteretlige regler, og at diætordningen var baseret på en nettolønsforudsætning. Virksomheden findes derfor at være nærmere end montørerne til at bære risikoen for de betydelige økonomiske konsekvenser for montørerne, der er en følge af den forkerte administration. Der gives derfor de klagende forbund medhold i, at deres medlemmer har krav på, at virksomheden betaler et nettobeløb som anført i deres påstand.

For så vidt angår længden af den betalingspligtige periode, lægger opmanden til grund, at skattekonsulent Karl Dehlendorff på mødet med medarbejderne den 27. januar 1995 ved hjælp af overheads og mundtligt redegjorde klart for, at der kun kunne udbetales skattefri diæter, når arbejdet medførte overnatning uden for hjemmet. Fra dette tidspunkt kunne medarbejderne således ikke være i tvivl om, at den hidtidige ordning havde været i strid med skattereglerne, og at i hvert fald fremtidige diæter ville være skattepligtige, når arbejdet ikke var forbundet med

overnatning ude. Medarbejderne må derfor selv bære skattebyrden vedrørende betalingerne efter den 27. januar 1995. ...”

Opmændenes begrundelse og resultat

Under voteringen har der ikke kunnet opnås enighed om eller flertal for en afgørelse blandt de af hver af parterne udpegede medlemmer af voldgiftsretten. Afgørelsen træffes derfor af opmændene, der i enighed udtaler:

De Banedanmark-medarbejdere, som denne sag drejer sig om, kan beordres til arbejde på et midlertidigt arbejdssted, typisk i forbindelse med nyanlæg eller reparation på Banedanmarks udstrakte jernbanenet. Sådant arbejde kan tilrettelægges, enten således at der rejses frem og tilbage hver dag, hvorved rejsetiden vederlægges som arbejdstid, og rejseudgiften refunderes, eller således at der overnattes på det midlertidige arbejdssted, og de hermed forbundne merudgifter godtgøres medarbejderne af Banedanmark. Det tilkommer Banedanmarks ledelse at afgøre, om der skal overnattes på det midlertidige tjenestested, eller om der skal foretages daglige tjenesterejser dertil. Der er efter Tjenesterejseaftalen kun ret til time- og dagpenge samt udokumenteret nattillæg, når det har været ”nødvendigt” at overnatte uden for hjemmet.

I Banedanmark har den gennem mange år praktiserede 1 times regel været afgørende for, om tjenesterejser til midlertidige arbejdssteder har været anset for at nødvendiggøre overnatning uden for hjemmet. 1 times reglen har dermed været afgørende for, om tjenesterejser har skullet gennemføres som daglige rejser eller som rejser med overnatning.

Det må efter bevisførelsen lægges til grund, at både ledelse og ansatte i perioden 1999-2002 er gået ud fra, at time- og dagpenge samt udokumenteret nattillæg ved de tjenesterejser, som Banedanmark ved sin praktisering af Tjenesterejseaftalen har beordret udført med overnatning på det midlertidige tjenestested, er udbetalt til medarbejderne til dækning af medarbejdernes merudgifter og uden skattepligt for medarbejderne. Udbetalingerne af sådan rejsegodtgørelse til medarbejderne er da også sket uden skattetræk.

Det må endvidere lægges til grund, at Tjenesterejseaftalens satser for disse udokumenterede rejseomkostninger er fastsat ud fra en forudsætning om, at medarbejderne ikke skal betale indkomstskat af sådanne beløb.

Medarbejderne i Banedanmark har således været berettiget til at gå ud fra, at de omkostningsdækkende ydelser i form af time- og dagpenge samt udokumenteret nattillæg, som de har fået udbetalt uden skattetræk ved beordret tjenesterejse til midlertidigt arbejdssted med overnatning dér, er udbetalt af Banedanmark i overensstemmelse med skattelovgivningens betingelser for ydelsernes skattefrihed.

På denne baggrund finder opmændene, at Banedanmark er nærmere end medarbejderne til at bære risikoen for de betydelige økonomiske konsekvenser for medarbejderne, der er en følge af Banedanmarks administration af Tjenesterejseaftalen, som skattemyndighederne har underkendt. Det følger heraf, at medarbejderne i perioden 1999-2002 ved tjenesterejser med overnatning ved midlertidige tjenestesteder beordret af Banedanmark har krav på udbetaling af et nettobeløb som anført i klagernes principale påstand.

Spørgsmålet er herefter, om der er grundlag for at begrænse klagernes principale anerkendelsespåstand vedrørende ”tjenesterejser med overnatning ved midlertidige tjenestesteder” i overensstemmelse med indklagedes subsidiære påstand.

Time- og dagpenge samt udokumenteret nattillæg er omkostningsdækkende ydelser, der udbetales efter faste satser baseret på en gennemsnitsbetragtning og uden dokumentation for, hvilke udgifter der måtte være blevet afholdt. Medarbejderne har derfor ikke i 1999-2002 haft nogen anledning til at sikre sig nogen dokumentation for, at de rent faktisk har overnattet uden for hjemmet. Opmændene finder derfor, at Banedanmark ikke nu kan gøre medarbejdernes kompensationskrav betinget af en dokumentation, som ikke var påkrævet i første omgang.

Klagernes principale påstand indebærer alene Banedanmarks anerkendelse af de omhandlede medarbejders kompensationskrav, hvor der har været tale om tjenesterejse ”med overnatning”, og efter klagernes proceserklæring er det et vilkår for kompensationskravet,

at der som betingelse af udbetaling af kompensationsbeløb underskrives tro og love-erklæring om stedfunden overnatning uden for hjemmet. Banedanmark har endvidere ingen kompensationspligt, hvis det godtgøres, at den pågældende medarbejder desuagtet overnattede hjemme.

Efter bevisførelsen kan det lægges til grund, at medarbejderne var bekendt med 1 times reglen som afgørende for, om der var krav på udbetaling af time- og dagpenge samt uddokumenteret nattillæg. Opmændene finder, at Banedanmark på denne baggrund ikke er forpligtet til at kompensere medarbejderne for skattetilsvaret, i det omfang Banedanmark på grundlag af rejseafregningerne eller i øvrigt kan godtgøre, at der i 1999-2002 er blevet udbetalt rejsegodtgørelse til medarbejdere, der ikke havde haft krav på sådan rejsegodtgørelse, fordi de ikke opfyldte kravene ifølge 1 times reglen.

Efter det således anførte tages Banedanmarks subsidiære påstand herefter alene til følge som nedenfor bestemt.

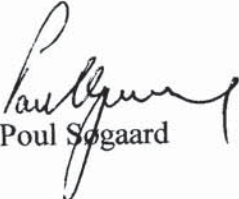
Hvad indklagedes kompensationspåstand angår, finder opmændene den for generel og ubestemt til at kunne tages til følge. Opmændene bemærker herved, at det i givet fald må afgøres efter de almindelige regler om tilbagesøgning og modregning, om Banedanmark over for den enkelte medarbejder kan foretage modregning i dennes kompensationskrav i henhold til klagernes principale påstand.

Herefter bestemmes:

Indklagede, Finansministeriet for Banedanmark, skal anerkende, at klagernes medlemmer i perioden 1999-2002 ved tjenesterejser med overnatning ved midlertidige tjenestesteder beordret af Banedanmark i henhold til Tjenesterejseaftalen har krav på udbetaling af et nettobeløb, som svarer til de årligt fastsatte skattefrie satser i satsreguleringscirkulæret for uddokumenteret nattillæg pr. døgn og for time- dagpenge, i det omfang Banedanmark ikke har kompenseret udgifterne til fortæring og logi efter regning eller på anden vis.

Medlemmernes kompensationskrav bortfalder, i det omfang Banedanmark godtgør, at en medarbejder ikke har haft krav på betaling af den nu beskattede rejsegodtgørelse, fordi medarbejderen ikke har overnattet uden for hjemmet eller ikke opfyldte kravene efter den praktiserede 1 times regel.

Hver part bærer egne omkostninger og skal betale halvdelen af opmændenes honorar og omkostninger.

Poul Søgaard

Børge Dahl

Poul Sørensen